Lietas Nr. C33340414
Lietas arhīva Nr. C-1047-15/1

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2015.gada 14.maijā

Rīgas rajona tiesa:

tiesnese Elita Stivriņa

ar sekretāri Initu Briedi,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS „SEB banka" prasībā pret SIA "SKALS DA" un /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2014.gada 9.maijā Rīgas rajona tiesā saņemta prasītājas AS „SEB banka" prasība pret atbildētājiem SIA "SKALS DA" un /pers. B/ par parāda piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2008.gada 16.maijā starp SIA "SEB līzings" kā iznomātāju un atbildētāju SIA "SKALS DA" kā nomnieku tika noslēgts finanšu līzinga (nomas pirkuma) līgums (turpmāk – līzinga līgums), saskaņā ar kuru atbildētājam tika nodots nomā transporta līdzeklis Toyota Land Cruiser (turpmāk – līzinga objekts).

Saskaņā ar līzinga līguma speciālajiem noteikumiem atbildētājam bija pienākums maksāt SIA "SEB līzings" visus nomas maksājumus saskaņā ar līgumu katra mēneša 25.datumā. Papildus nomas maksājumiem atbildētājam bija jāmaksā procenti kā atlīdzība par kredītresursu izmantošanu.

Uz 2011.gada 12.oktobri atbildētājs nebija veicis līgumā noteiktos maksājumus un tādējādi uz minēto datumu tika aprēķināts nokavējuma līgumsods 557,85 euro apmērā. Ņemot vērā to, ka uz 2011.gada 26.oktobri atbildētājs nebija izpildījis savas saistības, SIA "SEB līzings" nosūtīja paziņojumu par līzinga līguma darbības izbeigšanu.

Saskaņā ar līzinga līguma noteikumiem, gadījumā, ja iznomātājs vienpusēji atkāpjas no līguma, iznomātājam ir tiesības pārņemt savā valdījumā nomas priekšmetu un pēc sava ieskata pārdot to par cenu, kas nav zemāka par neatkarīga sertificēta īpašuma vērtētāja noteikto ātrās realizācijas vērtību. Piespiedu pārdošanas vērtība tika noteikta Ls 21 000,00 apmērā. 2012.gada 21.februārī prasītāja saskaņā ar pirkuma līgumu pārdeva līzinga objektu par 32 500 euro.

Norāda, ka atbildētājs daļu no samaksas veica latos un viņam ir pienākums maksāt valūtas konvertācijas izdevumus 2% apmērā no iemaksātās summas.

Līdz ar to kopējā piedzenamā summa no atbildētāja ir nesamaksātie nomas maksājumi 3023,03 euro, procentu maksājumi 246,19 euro, nokavējuma līgumsods 557,85 euro, citi izdevumi 104,17 euro, kopā 3931,24 euro.

2012.gada 16.novembrī starp SIA "SEB līzings" un AS "SEB banka" tika noslēgts cesijas līgums, saskaņā ar kuru prasītājai tika nodotas prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no līzinga līguma.

2010.gada 12.aprīlī starp SIA "Unilīzings" un atbildētāju /pers. B/ tika noslēgts galvojuma līgums, saskaņā ar kuru viņš uzņēmās galvot par SIA "SKALS DA" saistībām, kas izriet no līzinga līguma.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1692., 1698., 1716., 1720., 1793., 1798., 1805.pantu, lūdz tiesu piedzīt no SIA "SKALS DA" par labu prasītājai nomas maksājumus 3023,03 euro apmērā, procentu maksājumus 246,19 euro, nokavējuma līgumsodu 557,85 euro un citus izdevumus 104,17 euro, kopā 3931,24 euro, kā arī visus tiesāšanās izdevumus. Piedziņas neiespējamības gadījumā piedzīt no /pers. B/ par labu prasītājai nomas maksājumus 3023,03 euro apmērā, procentu maksājumus 246,19 euro, nokavējuma līgumsodu 557,85 euro un citus izdevumus 104,17 euro, kopā 3931,24 euro, kā arī visus tiesāšanās izdevumus, piedzītās summas pārskaitīts uz kontu Nr.LV79UNLA0091000904403, SEB banka.

[2] Atbildētāji rakstveida paskaidrojumus nav snieguši.

[3] Prasītājas pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. 2015.gada 5.maijā tiesā saņemts iesniegums, kurā lūdz izskatīt lietu bez prasītājas pārstāvja klātbūtnes, prasību uztur pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem.

[4] Atbildētāji uz tiesas sēdi nav ieradušies. Atbildētājiem par tiesas sēdi paziņots nosūtot pavēstes uz juridiskās personas juridisko adresi un uz fiziskās personas deklarēto dzīves vietu.

Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā un sestajā daļā noteikts, ka tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Tiesas dokumentus juridiskai personai piegādā pēc tās juridiskās adreses. Savukārt Civilprocesa likuma $56.^1$panta otrajā daļā noteikts, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Tiesa uzskata, ka par tiesas sēdi atbildētājiem ir paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56. un 56.[1]pantā noteiktajam.

Civilprocesa likuma 156.panta pirmajā daļā noteikts, ja uz tiesas sēdi nav ieradies, kāds no lietas dalībniekiem, tiesa uzsāk lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar šā likuma 209. vai 210. pantu nav pamats to atlikt.

Ņemot vērā, ka atbildētājiem par tiesas sēdi paziņots likumā noteiktajā kārtībā, bet prasītāja lūdza skatīt lietu bez viņas pārstāvja klātbūtnes, tiesa atzīst par iespējamu skatīt lietu bez pušu klātbūtnes.

[5] Civilprocesa likuma 208.[1]pantā noteikts, ka aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu.

2014.gada 16.maijā atbildētājiem ir nosūtīts prasības pieteikums. 2015.gada 10.martā atbildētājam SIA "SKALS DA" uz juridisko adresei un atbildētājam /pers. B/ uz deklarēto dzīvesvietu ir nosūtīta pavēste par tiesas sēdi 2015.gada 14.maijā. Atbildētāji uz tiesas sēdi nav ieradusies un paskaidrojumus nav snieguši.

Tiesa atzīsta, ka ir iestājies Civilprocesa likuma 208.[1]pantā norādītais gadījums, kad ir taisāms aizmugurisks spriedums. Tiesa nesaskata Civilprocesa likuma 208.[1]panta trešajā daļā noteiktos ierobežojumus aizmuguriska sprieduma taisīšanai.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Lietā nav strīda par to, ka starp SIA „SEB līzings" un SIA "SKALS DA" pastāvēja līgumattiecības. Atbildētājs šo apstākli likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējis un ar lietas materiāliem pievienoto 2008.gada 16.maija Finanšu līzinga (nomas pirkuma) līguma Nr.SP08072 (lietas 10.-15.lapa) ir pierādītas pušu saistības.

Tiesa konstatē, ka, noslēdzot finanšu līzinga līgumu, puses norādīja, ka SIA „SEB līzings" ir iznomātājs, savukārt un SIA "SKALS DA" ir nomnieks. Neskatoties uz minēto, tiesa uzskata, ka pušu noslēgtais darījums ir apskatāms pēc pirkuma līguma tiesiskā regulējuma šādu apsvērumu dēļ.

Civillikuma 2033.pantā ir noteikts, ka *pircējam vispirms jāsamaksā pirkuma maksa, kas, ja pirkums nav noslēgts uz kredītu vai, ja samaksai nav norunāti sevišķi termiņi, jāizdara tūliņ, lietu nododot, tā tad tajā pašā laikā un tajā pašā vietā. Pirms samaksas saņemšanas pārdevējam lieta nav jānodod.*

No minētās tiesību normas izriet, ka noslēdzot pirkuma līgumu ir iespējams vienoties par maksājumu atlikšanu vai sadalīšanu termiņos.

Civillikuma 2069.pantā noteikts, ka *pārdevējs var paturēt sev īpašuma tiesību uz pārdoto lietu vai nu tā, ka šī tiesība viņam paliek līdz tam laikam, kamēr nav galīgi samaksāta pirkuma maksa, vai arī tā, ka īpašuma tiesība pāriet atpakaļ uz viņu, ja pircējs nesamaksā. Ja rodas šaubas par līdzēju nodomu, tad pieņemams par nolīgtu, ka īpašuma tiesība paliek pārdevējam, kamēr nav galīgi samaksāta pirkuma maksa*

Tiesa konstatē, ka starp SIA "SEB līzings" un SIA "SKALS DA" ir noslēgts Finanšu līzinga (nomas pirkuma) līgums, no kura Vispārējo noteikumu 1.1.punkta izriet, ka nomas priekšmets ir kustamā manta, ko nomnieka uzdevumā savā īpašumā ir iegādājies iznomātājs un kas uz nomas periodu tiek nodots nomnieka turējumā un lietošanā. Līdz visu nomas maksājumu un citu šajā līgumā paredzēto maksājuma samaksas pilnā apmērā brīdim nomas priekšmeta neaprobežots īpašnieks ir iznomātājs.

Tāpat minētā līguma Vispārējo noteikumu 1.1.punktā ir noteikts, ja nomnieks ir samaksājis iznomātājam visus šajā līgumā paredzētos nomas maksājumus, kā arī citus šajā līgumā paredzētos maksājumus, pēc nomas perioda notecējuma īpašuma tiesības uz nomas priekšmetu iegūst nomnieks.

No minētā secināms, ka pušu pielīgtā faktiskā situācija atbilst Civillikuma 2069.pantā noteiktajam regulējumam, jo SIA „SEB Līzings" pēc nomas maksājumu samaksāšanas nodot nomas priekšmetu atbildētājam.

Minēto secinājumu apliecina arī Komerclikuma 463.pantā noteiktais. Kaut arī Komerclikuma "D" daļa nav piemērojama apskatāmajām attiecībām, jo šī likuma daļa spēkā stājā 2010.gada 1.janvārī, kas ir pēc līguma noslēgšanas 2008.gada 16.maijā, tiesa uzskata, ka likumdevējs Komerclikuma 463.pantā ir izkliedējis diskusijas par to, kāds regulējums ir piemērojams līzinga līgumiem pirms Komerclikuma "D" daļas spēkā stāšanās. Komerclikuma 463.panta otrajā un trešajā daļā noteikts, ka *līzinga līgumam piemēro Civillikuma un šā likuma noteikumus par pirkuma līgumu, ciktāl tie nav pretrunā ar šīs nodaļas noteikumiem, šādos gadījumos:1) ja ir nolīgts līzinga ņēmēja pienākums izpirkt līzingā nodoto lietu; 2) ja ir nolīgtas līzinga ņēmēja tiesības līzinga līguma termiņa beigās, ievērojot nosacījumu, ka līzinga ņēmējam nav neizpildītu saistību pret līzinga devēju, iegūt līzingā nodoto lietu īpašumā bez papildu atlīdzības vai par atlīdzību, kura datumā, kad šo iespēju varēs izmantot, būs pietiekami zema, lai lietošanas uzsākšanas datumā pastāvētu pamatota noteiktība, ka līzinga ņēmējs šo iespēju izmantos. Pārējos gadījumos līzinga līgumam piemēro Civillikuma noteikumus par nomas līgumu, ciktāl tie nav pretrunā ar šīs nodaļas noteikumiem.*

Tiesa secina, ka starp pusēm noslēgtais darījums ir apskatāms pēc pirkuma līguma tiesiskā regulējuma.

[7] Prasību tiesā ir cēla AS „SEB banka".

Ar lietas materiāliem pievienoto 2012.gada 16.novembra Līgumu par prasījumu cesiju Nr.L11JL-0133 apstiprinās, ka SIA "SEB līzings" kā cedents cesijas kārtībā nodod, bet AS "SEB banka" kā cesionārs pieņem prasījumus pret cedenta parādniekiem ar visām pie prasījumiem piederošām un pastāvošām tiesībām, kas radušās no līzinga līgumiem (lietas 43.lapa). Minētā līguma pielikumu ir pierādīts, ka ir nodots prasījums kas izriet no līguma Nr. Nr.SP08072 pret SIA "SKALDS DA" par kopējo prasījumu 3921,24 euro apmērā.

Civillikuma 1801.pantā noteikts, ka *cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.*

Civillikuma 1804. pantā noteikts, ka *agrākais kreditors, neraugoties uz cesiju, vēl joprojām skaitās par tādu līdz tam laikam, kamēr cesionārs nav dabūjis apmierinājumu no parādnieka, vai nav cēlis pret to prasību, vai vismaz nav tam pienācīgā kārtā par cesiju paziņojis. Līdz tam pašam laikam var arī parādu samaksāt cedentam, kā arī noslēgt ar viņu izlīgumu, un tāpat viņam paliek arī prasības tiesība.*

Civillikuma 1805.pantā noteikts, ka *cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.*

Tiesa secina, ka lietā ir gūti pierādījumi, ka saskaņā ar 2012.gada 16.novembra Līgumu par prasījuma cesiju SIA "SEB līzings" nodeva AS "SEB

banka" prasījuma tiesības pret atbildētāju SIA "SKALS DA". Līdz ar to prasītājs ir ieguvis prasījuma tiesību pret atbildētāju.

[8] Prasītāja lūdz piedzīt nomas maksājumu 3023,03 euro apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

No Finanšu līzinga (nomas pirkuma) līguma izriet, ka SIA "SEB līzings" iznomā atbildētājam SIA "SKALS DA" a/m Toyota LAND CRUISER V8SUV4.7 VVT-i Luxury. Puses vienojušās, ka pirmais maksājums ir 8621,18 euro apmērā, savukārt katrs nākamais maksājums ir 1551,15 euro apmērā, kurā ietilpst gan pamatsumma, gan procenti (lietas 10.-16.lapa).

Savukārt, no Vienošanos Nr.1 par grozījumiem Finansu līzinga (nomas pirkuma) līgumā Nr.SP08072 izriet, ka puses ir vienojušās, ka nomnieks līguma darbības termiņa laikā 2010.gada februāra un marta mēnešos neveic pamatsummas atmaksas maksājumus, maksā tikai procentus un puses ir vienojušās, ka 2010.gada aprīļa, maija, jūnija un jūlija mēnešos veic samazinātu pamatsummas atmaksas maksājumus 750,00 euro apmērā, papildus maksā procentus. Līdz ar to no 2010.gada augusta atbildētājam bija jāveic maksājums 1608,37 euro apmērā (lietas 17.lapa).

No Finanšu līzinga (nomas pirkuma) līguma izriet, ka iznomātājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma, gadījumā, ja nomnieks neizpilda savas no šī līguma izrietošās saistības pilnīgi vai daļēji nesamaksājot nomas maksājumus, un šī maksāšanas neizpilde turpinās divdesmit dienas pēc attiecīgās maksājuma dienas. Tāpat līguma 4.1.punktā noteiktas iznomātāja tiesības gadījumā, ja nomnieks neizpilda savas maksāšanas saistības pret iznomātāju, vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt nomniekam līguma saistību izpildi pirms termiņa un līgumsoda samaksu.

2011.gada 26.oktobrī prasītāja vienpusēji atkāpās no līguma un pieprasīja atbildētājam nodot līzinga priekšmetu.

Starp pusēm nepastāv strīds, ka līzinga priekšmets ir nodots prasītājai un prasītāja ir izmantojusi līgumā noteiktās savas tiesības, pārdodot līzinga priekšmetu.

Finansu līzinga (nomas pirkuma) līguma 8.4.1.punktā noteikts, ka gadījumā, ja iznomātājs vienpusēji atkāpjas no līguma, iznomātājam ir tiesības pārņemt savā valdījumā nomas priekšmetu un pēc sava ieskata pārdot to par cenu, kas nav zemāka par neatkarīga sertificēta īpašuma vērtētāja noteikto ātrās realizācijas vērtību.

Prasītāja norāda, ka ar sertificēta vērtētāja Egila Duka 2011.gada 28.decembrī noteica, ka piespiedu pārdošanas vērtība ir Ls 21 000,00.

Ar lietas materiāliem pievienoto 2012.gada 21.februāra pirkuma līgumu Nr.L02DL-0011, ka līzinga objekts ir pārdots SIA "SEANTA PLUSS" par 32 500,00 euro apmērā (lietas 26.-27.lapa). Un ar pieņemšanas-nodošanas aktu ir pierādīts, ka līzinga objekts ir nodots jaunajam īpašniekam (lietas 27.lapa).

Atbildētājam parāda samaksa bija jāveic pamatojoties uz izrakstītajiem rēķiniem un ar 2011.gada 12.septembra rēķinu ir pierādīts, ka maksājums 1507,64 euro bija jāveic līdz 2011.gada 25.septembrim, bet ar 2011.gada 12.oktobra rēķinu ir pierādīts maksājums 1515,39 euro bija jāveic līdz 2011.gada 25.oktobrim (lietas 28.,29.lapa).

2012.gada 3.aprīlī un 2014.gada 4.martā prasītāja nosūtīja atbildētājiem atgādinājumu par parāda samaksu. Kā norāda prasītāja samaksa nav veikta. Atbildētāji nav iebilduši, ka samaksa nav izdarīta.

Tiesa uzskata, ka prasītāja ir pierādījusi prasījumu par rēķinu apmaksu, līdz ar to prasība daļā par nomas maksas piedziņu ir apmierināma, piedzenot nomas maksu 3023,03 euro.

[9] Prasītāja lūdz piedzīt nesamaksātos procentus 246,19 euro apmērā.

Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.*

Civillikuma 1765.panta pirmajā daļā noteikts, ka *procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.*

No 2008.gada 16.maija Finanšu līzinga (nomas pirkuma) līguma Nr.SP08072 izriet, ka puses ir pielīgušas procentu maksājumus, un ir noteikta mainīga procentu likme 7,25% gadā no atlikušās vērtības, kur fiksētā procentu daļa ir 2,5% (lietas 10.lapa).

Savukārt no Vienošanos Nr.1 par grozījumiem Finansu līzinga (nomas pirkuma) līgumā Nr.SP08072 izriet, kas puses ir pielīgušas procentu maksājumus, un ir noteikta mainīgā procentu likme 3,63% gadā no atlikušās vērtības, kur fiksētā procentu daļa ir 3% (lietas 17.lapa).

Ar 2011.gada 12.septembra rēķinu ir pierādīts, ka procentu maksājums bija 128,02 euro bija jāveic līdz 2011.gada 25.septembrim, bet ar 2011.gada 12.oktobra rēķinu ir pierādīts procentu maksājums 118,17 euro apmērā bija jāveic līdz 2011.gada 25.oktobrim (lietas 28.,29.lapa).

Ņemot vērā to, ka tiesa ir konstatējusi, ka saistība, kas izriet 2008.gada 16.maija Finanšu līzinga (nomas pirkuma) līguma Nr.SP08072, atbildētājiem ir saistoša, tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības prasīt arī procentus. Atbildētāji nav apstrīdējuši ne pušu pielīgto, ne arī prasītāja aprēķināto procentu apmēru. Procentu apmērs nepārsniedz pamatparādu un atzīstams par samērīgu, tādēļ no atbildētāja prasītāja labā piedzenami no kredīta līguma izrietošie nesamaksātie procenti 246,19 euro apmērā.

[10] Prasītāja lūdz piedzīt nokavējuma līgumsodu 557,85 euro apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu, *līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt nevien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.*

2008.gada 16.maija Finanšu līzinga (nomas pirkuma) līguma Vispārējo noteikumu 1.1.punktā noteikts, ka nokavējuma līgumsods ir pamatums, ko nomnieks apņemas ciest par labu iznomātājam par šajā līgumā noteikto maksājumu kavējumu. Nokavējuma līgumsoda apmērs ir 0,30% dienā no kavētā maksājuma apmēra. Nokavējuma līgumsods tecējums sākas nākamajā dienā pēc maksājuma dienas, un tas tiek skaitīts līdz dienai, kad samaksāts attiecīgais maksājumus, kura apmaksa ir nokavēta.

Ar 2011.gada 26.oktobra paziņojumu atbildētājam ir pierādīts, ka SIA "SEB līzings" 2011.gada 26.oktobrī izbeidza līguma darbību un pieprasīja nekavējoties nodot līzinga priekšmetu SIA "SEB līzings" (lietas 30.lapa).

Ar 2011.gada 12.septembra rēķinu ir pierādīts, ka nokavējuma līgumsoda maksājums 307,10 euro apmērā bija jāveic līdz 2011.gada 25.septembrim, bet ar 2011.gada 12.oktobra rēķinu ir pierādīts nokavējuma līgumsoda maksājums 277,32 euro apmērā bija jāveic līdz 2010.gada

25.oktobrim (lietas 28.,29.lapa). Tiesa konstatē, ka līgumsoda apmērs ir samazināts par 26,57 euro, kas ir samaksāts.

Atbildētāji nav apstrīdējuši un nav cēluši iebildumus attiecībā uz prasītājas aprēķināto un norādīto līgumsoda apmēru. Tiesa konstatē, ka puses ir pielīgušas līgumsoda maksājumus, līdz ar to prasītājai ir tiesības prasīt līgumsoda maksājumu, jo tiesa ir konstatējusi parāda samaksas nokavējumu. Tomēr tiesa uzskata, ka piedzenamais līgumsoda apmērs ir samazināms sekojošu apsvērumu dēļ.

Tiesa ņem vērā, ka likumdevējs veicot grozījumus Civillikuma 1716.pantā un noteicis ierobežojumus piedzenamā līgumsoda apmērām – *līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.*

Kaut arī minētā tiesību norma nav attiecināma uz līgumiem, kas ir noslēgti līdz 2013.gada 31.decembrim un to darbība neturpinās vai ir celta prasība tiesā, tiesa uzskata, ka ir pamats piemērot likumdevēja gribā ietverto principu – ierobežot parādnieka pārmērīgu apgrūtināšanu ar soda sankcijām par neizpildītām saistībām. Minētais princips izriet arī no Civillikuma 1.pantā noteiktā – tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. Kaut arī darījuma attiecībās ir tiesības noteikt līgumsoda maksājumus, tiesa uzskata, ka šādu maksājumu apmēri nedrīkstētu pārsniegt samērīguma apmērus.

Tiesa, vērtējot līgumsoda apmēru, atzīst par taisnīgu un samērīgu attiecībā pret nesamaksāto rēķinu apmēru 3023,03 euro līgumsodu 10 % apmērā, kas ir 302,30 euro. Līgumsoda piedziņa 255,55 euro apmērā ir noraidāma.

[11] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja citus izdevumus 104,17 euro apmērā, kas saistīti ar konvertāciju.

Prasītāja prasības pieteikumā norāda, ka atbildētājs daļu no samaksas veica latos, līdz ar ko viņam aprēķināti konvertācijas izdevumi saskaņā ar rēķinu Nr.SP08072/40 45,55 euro + PVN 22%, kopā 55,57 euro, un saskaņā ar rēķinu Nr.SP08072/41 39,84 euro + PVN 22%, kopā 48,60 euro, bet pavisam kopā 104,17 euro, ko apstiprina lietas materiālos pievienotie prasītāja izrakstītie rēķini (lietas 28., 29.lapa).

Līzinga līguma 1.1.punktā noteikts, ka gadījumā, ja nomnieks maksājumus veic citā valūtā, nekā noteikts līgumā, viņam ir pienākums maksāt valūtas konvertācijas izdevumus 2% apmērā no iemaksātās summas.

Atbildētāji nav apstrīdējuši un nav cēluši iebildumus attiecībā uz prasītājas aprēķināto un norādīto konvertācijas izdevumiem. Tiesa konstatē, ka puses ir pielīgušas konvertācijas izdevumus, līdz ar to prasītājai ir tiesības prasīt konvertācijas izdevumus.

Līdz ar to tiesa atzīts, ka prasītājas lūgums piedzīt no atbildētājiem konvertācijas izdevumus 104,17 euro apmērā ir apmierināms.

[12] Prasītājs lūdz piedzīt parādu no SIA "SKALS DA", bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. B/.

Civillikuma 1692.pants nosaka, ka *galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda.*

No lietas materiāliem pievienotā 2008.gada 16.maija Galvojuma līguma Nr.GSP08072 un 2010.gada 22.aprīļa Galvojuma līguma Nr.SP08072/G-1 izriet, ka /pers. B/ ir uzņēmies atbildēt par parādnieka SIA "SKALS DA" saistībām, kas izriet no Finanšu līzinga līguma Nr.SP08072 (lietas 37.-40.lapa).

Secināms, ka SIA "SEB līzings" un atbildētājs /pers. B/ ir nodibinājuši līgumiskās attiecības, kas izriet no galvojuma līguma attiecībām. Tiesa konstatē, ka Galvojuma līgums nav apstrīdēts, tas nav grozīts un nav atcelts. Līdz ar to minētais līgums ir saistošs atbildētājam /pers. B/.

Galvojuma līguma 2.2.punktā puses ir vienojušās, ka galvinieks uzņemas galvojuma saistību kā pats parādnieks.

Civillikuma 1702.pants pants nosaka, *kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā ir izdarāma tikpat sekmīgi un viegli. Šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tā atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks*.

Tā kā galvinieks līgumā ir uzņēmies saistību atbildēt par galvenā parādnieka saistību kā pats parādnieks, tad prasītājs ir tiesīgs vērsties ar prasību pret galvotāju, nevēršoties vispirms pie galvenā parādnieka. Tomēr galvenais parādnieks, atbilstoši Civillikuma 1692.pantā noteiktajam, netiek neatsvabināts no viņa parāda.

No minētā secināms, ka prasība par parāda piedziņu no parādnieka, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no galvinieka ir apmierināma.

[13] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summa piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam- proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.*

Ceļot prasību tiesā, prasītājs ir samaksājis valsts nodevu 391,99 euro apmērā (lietas 9.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,83 euro apmērā (lietas 8.lapa). Tā kā tiesa ir atzinusi, ka prasība ir apmierināma 3675,69 euro (3023,03+246,19+302,30+104,17), tad no atbildētājiem ir piedzenama valsts samaksātā valsts nodeva 381,77 euro (3675,69 -2134= 1541,69x4%= 61,67+320,10= 381,77), kā arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,83 euro. No atbildētāja SIA "SKALS DA" piedzenami tiesas izdevumi 194,80 euro apmērā un /pers. B/ piedzenami tiesas izdevumi 194,80 euro apmērā.

[14] Civilprocesa likuma 204.[1] pantā noteikts, ka, *taisot spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.* Līdz ar to atbildētājiem ir nosakāms termiņš 10 dienas labprātīgai sprieduma izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41.panta pirmo daļu., 96., 97., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no SIA "SKALS DA", reģistrācijas Nr.40002065213, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS "SEB banka", reģistrācijas Nr.40003151743, nomas maksājumus 3023,03 euro, procentus 246,19 euro, nokavējuma līgumsodu 302,30 euro apmērā, konvertācijas izdevumus 104,17 euro, kopā piedzīt 3675,69 euro apmērā.

Piedzīt no SIA "SKALS DA", reģistrācijas Nr.40002065213, par labu AS "SEB banka", reģistrācijas Nr.40003151743, tiesas izdevumus

194,80 euro apmērā,

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS "SEB banka", reģistrācijas Nr.40003151743, tiesas izdevumus 194,80 euro apmērā.

Maksājumus veikt kontā: AS "SEB banka", reģ.Nr.40003151743, Nr.LV79UNLA0091000904403.

Noraidīt prasību par līgumsoda piedziņu 255,55 euro apmērā.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās.

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Atbildētāji 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese E.Stivriņa